

॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ ६० ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ ७१ ॥ ७२ ॥ ७३ ॥ ७४ ॥ ७५ ॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ ७९ ॥ ८० ॥ ८१ ॥ ८२ ॥ ८३ ॥ ८४ ॥ ८५ ॥ ८६ ॥ ८७ ॥ ८८ ॥ ८९ ॥ ९० ॥ ९१ ॥ ९२ ॥ ९३ ॥ ९४ ॥ ९५ ॥ ९६ ॥ ९७ ॥ ९८ ॥ ९९ ॥ १०० ॥

ततो विबुद्धे तस्मिन्सुसर्वलोकपितामहे ॥ एकीभूतो हि स्रक्ष्यामि शरीराणि द्विजोत्तम ॥ ४८ ॥ आकाशं पृथिवीं ज्योतिर्वायुं सलिलमेव च ॥ लोके यच्च भवेच्छेषमि
ह स्यात्परजंगमं ॥ ४९ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ इत्युक्त्वा तर्हि तस्मात् स देवः परमाद्भुतः ॥ प्रजाश्रेयः प्रपश्यामि विचित्रा विविधाः कृताः ॥ ५० ॥ एवं दृष्टं मया रा
जं तस्मिन्प्राप्ते युगक्षये ॥ आश्चर्यं भरत श्रेष्ठ सर्वधर्मभृतांवर ॥ ५१ ॥ यः स देवो मया दृष्टः पुरा पद्याय ते क्षणः ॥ स एष पुरुष व्याघ्रसंबन्धी ते जनार्दनः ॥ ५२ ॥ अ
स्यैव वरदानाद्भिस्मृतिर्न प्रजहाति मां ॥ दीर्घमायुश्च कौंतेय स्वच्छन्दमरणं मम ॥ ५३ ॥ स एष कृष्णो वार्ष्णेयः पुराणपुरुषो विभुः ॥ आस्ते हरि रचिन्त्यात्मा क्रीडन्निव
महाभुजः ॥ ५४ ॥ एष धाता विधाता च संहर्ता चैव शाश्वतः ॥ श्रीवत्सवक्षा गोविन्दः प्रजापतिपतिः प्रभुः ॥ ५५ ॥ दृष्ट्वेमं दृष्ट्वा विचित्रात्मा क्रीडन्निव
देवमयं जिष्णुं पुरुषं पीतवाससं ॥ ५६ ॥ सर्वेषामेव भूतानां पिता माता च माधवः ॥ गच्छध्वमेतं शरणं शरण्यं कौरवर्षभाः ॥ ५७ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा
श्रुते पार्थाय मौच्य पुरुषर्षभौ ॥ द्रौपद्या सहिताः सर्वे नमश्चक्रुर्जनार्दनं ॥ ५८ ॥ स चैतान् पुरुषव्याघ्रसाध्या परमवलगुना ॥ सांत्वयामास मानार्हो मन्यमानो यथा
विधि ॥ ५९ ॥ इति श्री महाभारते आरण्यके पर्वणि भविष्यकथने एकोनवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०० ॥

वैशंपायन उवाच ॥ युधिष्ठिरस्तु कौंतेयो मार्कण्डेयं महामुनिं ॥ पुनः प्रच्छत्सां प्राज्यं भविष्यां जगत्तोगतिं ॥ १ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ आश्चर्यं भूतं भवतः श्रु
तं नो विदतांवर ॥ मुनेर्भागवय दृत्तं युगादौ प्रभवत्ययं ॥ २ ॥ अस्मिन्कलियुगे त्वस्ति पुनः कौतूहलं मम ॥ समाकुलेषु धर्मेषु किं तु शेषं भविष्यति ॥ ३ ॥ किं वीर्या
मानवास्तत्र किमाहारविहारिणः ॥ किमायुषः किं वसना भविष्यति युगक्षये ॥ ४ ॥ कां च काष्ठां समासाद्य पुनः संपत्स्यते कृतं ॥ विस्तरेण मुने ब्रूहि विचित्राणीह
भाषसे ॥ ५ ॥ इत्युक्तः समुनिः श्रेष्ठः पुनरेवाभ्यभाषत ॥ रमयन् दृष्ट्वा शार्दूलपांडवांश्च महानृषिः ॥ ६ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ शृणु राजन् मया दृष्टं यत्पुरा श्रुतमेव
च ॥ अनुभूतं च राजेंद्र देवदेव प्रसादजं ॥ ७ ॥ भविष्यं सर्वलोकस्य वृत्तं तं भरतर्षभ ॥ कलुषं कालमासाद्य कथ्यमानं निबोध मे ॥ ८ ॥

एवं कृष्णत्वेन प्रसाध्य तत्र प्रीतिहेतोर्विषयवैराग्यस्योत्पादनाय पुनर्भविष्यमेवाध्यायद्वयेन प्रभूवर्कमाह युधिष्ठिरस्तित्यादिना सांभ्राज्ये कर्तव्येति ॥ १ ॥ २ ॥ किंतुकथं तु शेषं जगद्भविष्यति उत्कर्षं प्राप्स्य
ति ॥ ३ ॥ ४ ॥ काष्ठां अवधि कृतं कृतयुगं ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ कलुषं कलि ॥ ८ ॥